

1.	ПРЕПОРУКА	Укинути законску обавезу истицања фирме на путничким аутомобилима привредних субјеката
	регулаторно тело (надлежно за спровођење)	Министарство за инфраструктуру
	пропис који треба изменити	Закон о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, број 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 и 62/06)
	начин спровођења	Подношење Влади Нацрта закона о изменама Закона о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, број 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 и 62/06), којим ће се брисати одредбе којима се привредни субјекти обавезују на истицање фирме на возилу.
	рок за спровођење	15.01.2010. године
	нацрт прописа чије усвајање треба да предложи регулаторно тело	<p style="text-align: center;">ЗАКОН О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ</p> <p style="text-align: center;">Члан 1.</p> <p>У Закону о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, број 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 и 62/06) у члану 5. став 1. речи: „у својини грађанина којим грађанин врши превоз за личне потребе, путничког аутомобила којим се обавља ауто-такси превоз“ бришу се а речи: „исписану фирму“ замењују се речима: „исписано пословно име“.</p> <p>Додаје се нови став 2. који гласи:</p> <p>„Путнички аутомобил којим се обавља превоз у друмском саобраћају, осим путничких аутомобила у својини грађанина којим грађанин врши превоз за личне потребе и путничких аутомобила којим се обавља ауто-такси превоз, може имати на бочним странама исписано пословно име, односно назив власника возила и његов знак који ужива заштиту у складу са законом који регулише жигове.“</p> <p>У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. речи: „стављена фирма“ замењују се речима: „стављено пословно име“.</p> <p>Досадашњи став 3. постаје став 4.</p> <p>У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи „става 1.“ замењују се речима: „ст. 1. и 2.“, реч: „фирме“ замењује се речима: „пословног имена“, а после речи: „односно назива власника возила,“ брише се запета и додају речи: „и његовог знака који ужива заштиту у складу са законом који регулише жигове,“.</p> <p>У досадашњем ставу 5. који постаје став 6. реч: „Фирма“ замењује се речима: „Пословно име“.</p>

	<p>Додаје се нови став 7. Који гласи: „Примаоци финасијског лизинга и закупци возила се у смислу права и обавеза које имају по овом члану третирају као власници возила.“</p> <p>Члан 2. У члану 48. став 1, тачка 1а број: „2“ замењује се бројем: „3“. У тачки 1б број: „3“ замењује се бројем: „4“.</p> <p>Члан 3. У члану 51. став 1, тачка 1а после речи: „односно назива власника возила“ додају се речи: „и његовог знака који ужива заштиту у складу са законом који регулише жигове“, а број: „4“ замењује се бројем: „5“. У тачки 1б број: „5“ замењује се бројем: „6“.</p> <p>Члан 4. У члану 52. став 1, тачка 3а број: „2“ замењује се бројем: „3“. У тачки 3б број: „3“ замењује се бројем: „4“. У тачки 3в после речи: „односно назива власника возила“ додају се речи: „и његовог знака који ужива заштиту у складу са законом који регулише жигове“, а број: „4“ замењује се бројем: „5“. У тачки 3г речи: „став 5.“ замењује се речима: „став 6.“</p> <p>Члан 5. У члану 53. став 1, тачка 3а број: „2“ замењује се бројем: „3“. У тачки 3б број: „3“ замењује се бројем: „4“. У тачки 3в после речи: „односно назива власника возила“ додају се речи: „и његовог знака који ужива заштиту у складу са законом који регулише жигове“, а број: „4“ замењује се бројем: „5“. У тачки 3г речи: „став 5.“ замењује се речима: „став 6.“</p> <p>Члан 6. Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.</p>
подносилац иницијативе	Анонимни предлагач

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ

КРАТАК ОПИС ПРОБЛЕМА

Важеће законско решење привредницима ствара непотребну обавезу истицања фирме на путничком возилу. Та обавеза привредницима ствара трошкове и одузима време, јер су у противном прекршајно одговорни, а новчане казне износе и до 400.000 динара. Такође, важеће решење као обвезнике истицања фирме погрешно третира власнике возила, док превоз обављају и примаоци лизинга и закупци возила, па би доследном применом овог решења на возилима требала да буде истакнута фирма лизинг компанија или закуподавца, а не правног лица које обавља превоз.

Разумљиво је да постоји оправдани јавни интерес за истицање фирме на теретним или доставним возилима којима се обавља превоз у друмском саобраћају. Међутим, такво оправдање не постоји када су у питању путнички аутомобили у власништву правних лица. Циљ идентификације возила се у овом случају у потпуности постиже обавезом регистрација возила и истицања регистарске таблице на истом, те су предметне законске одредбе очигледно сувишне, као обавезујуће.

С друге стране, поред фирме, односно пословног имена, привредни субјекти на возилима често истичу и свој заштићени знак, што им треба дозволити, обзиром да је то знак њиховог препознавања. Право на истицање заштићеног знака не сме бити предмет тумачења у пракси, јер то ствара правну несигурност и може бити извор корупције.

Имајући у виду да привредни субјекти углавном узимају возила на лизинг, истицањем фирме они мењају спољни изглед возила у тренутку када још увек нису постали власници. Тако они поред тога што имају неоправдане трошкове стављања натписа на путничко возило, стварају им се и додатни трошкови уклањања натписа када желе да возило врате лизинг компанији. Исти проблем имају и закупци возила.

У пракси привредници ову обавезу углавном не спроводе у односу на путничка возила, а резултат тога је да се важеће решење у пракси не имплементира, а може бити извор корупције запослених у органу који треба да контролише поступање по обавези.

ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ - УШТЕДЕ

Ако се прихвати ова препорука, позитивни ефекти предложеног решења ће се огледати у:

- 1) Уштеди за привреду на годишњем нивоу од најмање 1.000.000 евра;
- 2) Повећању правне сигурности и спречавању могуће корупције у имплементацији неефикасног законског решења.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБИ ЧИЈА СЕ ИЗМЕНА ПРЕДЛАЖЕ

Члан 5.

Возило којим се обавља превоз у друмском саобраћају осим путничких аутомобила у својини грађанина којим грађанин врши превоз за личне потребе, путничког аутомобила којим се обавља ауто-такси превоз и возила којима се обавља градски превоз путника мора имати на бочним странама ~~исписану фирму~~ ИСПИСАНО ПОСЛОВНО ИМЕ, односно назив власника возила.

ПУТНИЧКИ АУТОМОБИЛ КОЈИМ СЕ ОБАВЉА ПРЕВОЗ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ, ОСИМ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У СВОЈИНИ ГРАЂАНИНА КОЈИМ ГРАЂАНИН ВРШИ ПРЕВОЗ ЗА ЛИЧНЕ ПОТРЕБЕ И ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА КОЈИМ СЕ ОБАВЉА АУТО-ТАКСИ ПРЕВОЗ, МОЖЕ ИМАТИ НА БОЧНИМ СТРАНАМА ИСПИСАНО ПОСЛОВНО ИМЕ, ОДНОСНО НАЗИВ ВЛАСНИКА ВОЗИЛА И ЊЕГОВ ЗНАК КОЈИ УЖИВА ЗАШТИТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЖИГОВЕ.

На крову возила којим се обавља превоз у друмском саобраћају, осим путничког аутомобила којим се обавља ауто-такси превоз, не може бити ~~стављена фирма~~ СТАВЉЕНО ПОСЛОВНО ИМЕ, односно назив власника возила, нити се могу стављати други натписи.

У возилу којим се обавља превоз путника, односно лица, осим путничког аутомобила којим се обавља ауто-такси превоз, не може се налазити таксиметар.

На бочним странама возила из ст. ~~ова~~ 1. и 2. овог члана, осим ~~фирме~~ ПОСЛОВНОГ ИМЕНА, односно назива власника возила; И ЊЕГОВОГ ЗНАКА КОЈИ УЖИВА ЗАШТИТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЖИГОВЕ, не могу се стављати други натписи.

~~Фирма~~ ПОСЛОВНО ИМЕ, односно назив власника возила морају бити исписани словима висине најмање 10 цм и бојом која се битно разликује од основне боје возила.

ПРИМАОЦИ ФИНАСИЈСКОГ ЛИЗИНГА И ЗАКУПЦИ ВОЗИЛА СЕ У СМИСЛУ ПРАВА И ОБАВЕЗА КОЈЕ ИМАЈУ ПО ОВОМ ЧЛАНУ ТРЕТИРАЈУ КАО ВЛАСНИЦИ ВОЗИЛА.

Члан 48.

Новчаном казном од 100.000 до 400.00 динара казниће се за привредни преступ предузеће и друго правно лице ако:

- 1) обавља превоз, а не испуњава услове из члана 6. и члана 36. став 1. овог закона;
  - 1а) је стављена на крову возила фирма, односно назив власника возила или други натписи (члан 5. став 23);
  - 1б) има таксиметар у возилу (члан 5. став 34);
- 2) обавља јавни превоз ствари, односно линијски превоз путника, односно ванлинијски превоз путника супротно одредбама члана 9. овог закона;
- 3) користи аутобуска стајалишта која општина, односно град није одредила за линијски превоз путника (члан 14. став

2);

4) отпочне и обавља линијски превоз без регистрованог и овереног реда вожње (члан 16. став 1);

5) у току важења реда вожње привремено обустави линијски превоз супротно одредби члана 19. став 2. овог закона;

6) у линијском превозу не прими путнике и ствари у границама расположивих места за путнике, односно корисности возила (члан 21. став 1);

7) обустави обављање линијског превоза супротно одредби члана 22. став 1. овог закона;

8) предузеће које управља аутобуском станицом не врши услуге под једнаким условима (члан 25. став 1);

8а) предузеће које управља аутобуском станицом не води тачну евиденцију полазака и долазака аутобуса на прописаном обрасцу (члан 27. став 1);

9) за коришћење аутобуског стајалишта наплаћује накнаду (члан 29. став 4).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара и одговорно лице у предузећу, односно у другом правном лицу.

За привредни преступ из става 1. тач. 1а), 1б), 8), 8а) и 9) овог члана може се одговорном лицу изрећи и заштитна мера забране вршења дужности у трајању од шест месеци до три године у чијем је обављању извршена радња из става 1. тач. 1а), 1б), 8), 8а) и 9) овог члана.

За привредни преступ из става 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог члана може се одговорном лицу изрећи и заштитна мера забране вршења послова у трајању од шест месеци до две године у чијем је обављању извршена радња из става 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог члана.

За привредни преступ из става 1. тачка 1) овог члана обавезно се изриче и заштитна мера одузимања возила које је употребљено за извршење привредног преступа.

Члан 51.

Новчаном казном од 15.000 до 60.000 динара казниће се за прекршај предузеће и друго правно лице ако:

1) возило којим се обавља превоз нема на бочним странама исписану фирму, односно назив власника возила (члан 5. став 1);

1а) је стављен други натпис осим фирме, односно назива власника возила И ЊЕГОВОГ ЗНАКА КОЈИ УЖИВА ЗАШТИТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЖИГОВЕ (члан 5. став 45);

1б) фирма, односно назив власника возила нису исписани на начин прописан у члану 5. став 5б. овог закона;

2) не да на увид кориснику превоза опште услове превоза (члан 11. став 5);

3) ствари које се не сматрају ручним пртљагом смешта у део возила за смештај путника (члан 21. став 3);

4) у аутобусу којим се обавља "БИС превоз" нема додатне табле са натписом "БИС" или редни број аутобуса (члан 23. став 2);

5) у аутобуској станици на видном месту не истакне опште услове превоза и опште услове пословања аутобуске станице (члан 25. став 3);

- 6) не достави аутобуској станици регистрован ред вожње у прописаном року (члан 26. став 1;
- 7) не сачини извод из редова вожње и не истакне га на видном месту у аутобуској станици у прописаном року (члан 26. став 2);
- 8) (брисана)
- 9) не изда возну карту, односно потврду за превоз путничког пртљага или издавање возних карата врши противно одредбама члана 30. овог закона;
- 10) не омогући путнику приступ возилу, све до поласка возила, а по закључењу издавања карата и других превозних исправа (члан 30. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 до 4.000 динара и одговорно лице у предузећу односно у другом правном лицу.

Члан 52.

Новчаном казном од 20.000 до 80.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) обавља превоз возилима која не испуњавају прописане услове и која нису редовно одржавана и контролисана (члан 3);
  - 1а) користи возило, за време трајања искључења, које је у вршењу инспекцијског надзора искључено из саобраћаја (члан 3. став 3);
  - 2) у возилу нема путни налог попуњен, оверен и потписан на прописан начин (члан 4);
  - 3) возило којим се обавља превоз нема на бочним странама исписану фирму, односно назив власника возила (члан 5. став 1);
    - 3а) је стављен на крову возила други назив или реклама (члан 5. став 2);
    - 3б) има таксиметар у возилу (члан 5. став 3);
    - 3в) је стављен други натпис осим фирме, односно назива власника возила И ЊЕГОВОГ ЗНАКА КОЈИ УЖИВА ЗАШТИТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЖИГОВЕ (члан 5. став 45);
    - 3г) фирма, односно назив власника возила нису исписани на начин прописан у члану 5. став 56. овог закона;
  - 4) обавља превоз, а не испуњава услове из члана 6. овог закона;
  - 5) обавља јавни превоз ствари, односно ванлинијски превоз путника супротно одредбама члана 9. ст. 2, 3. и 4. овог закона;
  - 6) обавља јавни превоз противно општим условима превоза и ако не да на увид кориснику превоза опште услове превоза (члан 11. ст. 1. и 5);
  - 7) у возилу којим обавља јавни превоз путника превози лица и ствари супротно одредбама члана 12. овог закона;
  - 8) у возилу којим обавља јавни превоз ствари нема товарни лист или други документ о стварима које се превозе (члан 13);
  - 8а) у обављању јавног превоза путника и ствари на територији Републике Србије обавља каботажу (члан 24. став 2);

8б) у возилу којим обавља ванлинијски превоз путника нема примерак уговора на основу кога се обавља превоз, опште услове превоза, списак путника за које је уговорен превоз и у доњем десном углу ветробранског стакла истакнут натпис: "Слободна возња" (члан 32. став 1);

8в) у обављању ванлинијског превоза путника није закључило и оверило печатом превозника списак путника пре постављања возила за укрцавање путника у полазишту (члан 32. став 2.);

8г) у обављању ванлинијског превоза путника сачинило списак путника супротно одредби члана 32. став 3. овог закона;

9) ванлинијски превоз путника и ствари обавља противно одредбама члана 31. овог закона;

10) ванлинијски превоз путника врши противно одредбама члана 32. овог закона;

11) ауто-такси превоз путника обавља супротно одредбама члана 33. овог закона;

12) путничким аутомобилом којим обавља ауто-такси превоз обавља линијски превоз (члан 34);

13) у вршењу ауто-такси превоза не укључи таксиметар и не наплати цену превоза на основу износа утврђеног радом таксиметра (члан 35);

14) превоз за сопствене потребе обавља противно одредбама члана 37. овог закона;

14а) превоз за сопствене потребе обавља противно одредбама члана 39. овог закона;

15) врши редовно одржавање или контролу техничке исправности а не испуњава прописане услове (члан 40);

16) издавање и вођење путних налога и евиденцију о издатим путним налозима не врши на прописан начин (члан 41. став 1);

17) ако у возилу за време обављања превоза нема акт којим се утврђује испуњеност услова из члана 42. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. тачка 4) овог члана обавезно се изриче и заштитна мера одузимања возила које је употребљено за извршење прекршаја.

Члан 53.

Новчаном казном од 2.500 до 10.000 динара казниће се за прекршај грађанин ако:

1) обавља превоз возилима која не испуњавају прописане услове и која нису редовно одржавана и контролисана (члан 3);

1а) користи возило, за време трајања искључења, које је у вршењу инспекцијског надзора искључено из саобраћаја (члан 3. став 3.);

2) у возилу нема путни налог попуњен, оверен и потписан на прописан начин (члан 4);

3) возило којим се обавља превоз нема на бочним странама исписану фирму, односно назив власника возила (члан 5. став 1);

3а) је стављена на крову возила фирма, односно назив власника возила или други натписи (члан 5. став 23);

3б) има таксиметар у возилу (члан 5. став 34);

- Зв) је стављен други натпис осим фирме, односно назива власника возила И ЊЕГОВОГ ЗНАКА КОЈИ УЖИВА ЗАШТИТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЖИГОВЕ (члан 5. став 45);
- Зг) фирма, односно назив власника возила нису исписани на начин прописан у члану 5. став 5б. овог закона;
- 4) обавља превоз, а не испуњава услове из члана 6. став 2. овог закона;
- 5) превоз за сопствене потребе обавља противно одредбама члана 37. овог закона;
- 5а) превоз за сопствене потребе обавља противно одредбама члана 39. овог закона;
- 6) врши редовно одржавање и контролу техничке исправности а не испуњава прописане услове (члан 40);
- 7) издавање и вођење путних налога и евиденцију о издатим путним налозима не врши на прописан начин (члан 41. став 1).

КАЛКУЛАЦИЈА УШТЕДА

У Агенцији за привредне регистре је регистровано укупно 94.063 привредних субјеката (1.608 великих п.с, 3976 средњих п.с. и 88.479 малих п.с.) и 312.148 предузетника. По подацима доступним у медијима, у Србији је око 200.000 возила регистровано на привредне субјекте (у просеку сваки други привредни субјект у свом пословању користи једно возило).

Према анализираном узорку, привредни субјекти, у просеку, једном у пет година замењују своје возило. То значи да на годишњем нивоу привредници треба да поставе фирму на 40.000 возила. Трошкови накнаде за услугу истицања фирме на возилу варирају, јер се врше од лица различитих квалификација (графичари, аутолакирери и сл.). Технички се истицање фирме на возилу може извести на различите начине, почев од исписивања фарбом на каросерији возила, до лепљења водоотпорне налепнице на возилу, на којој су одштампани подаци о фирми. Према узорку који смо анализирали, просечна цена такве услуге је 2.000 динара. Тарифа - трошак привреде по сату за поступање по обавези, обрачуната је на нивоу просечне зараде за месец јун, јул и август на основу података Републичког завода за статистику, а време потребно за поступање по обавези је просечно време које радник привредног субјекта утроши за поступање по обавези.

По овој калкулацији укупан трошак привреде по основу обавезе истицања фирме на возилима износи 120.348.800 динара или скоро 1,3 милиона евра на годишњем нивоу.

ОБАВЕЗА ИСТИЦАЊА ФИРМЕ НА ВОЗИЛУ	
тарифа у дин.	252,18
време потребно да за поступање по обавези	4h
трошак појединачне процедуре (у дин)	1008,72
додатни трошкови (у дин.)	2.000
укупан трошак појединачне процедуре (у дин.)	3008,72
учесталост истицања фирме на годишњем нивоу	40.000
укупан трошак привреде на годишњем нивоу (у дин.)	120.348.800

У ову калкулацију нису ушли трошкови истицања фирме на новом возилу, обзиром да не располажемо подацима о укупном броју нових возила које привреда набави на годишњем нивоу. По том основу су ови трошкови већи за бар 10%.

Процена је да привредни субјекти у Србији на годишњем нивоу просечно набаве око 10.000 нових путничких аутомобила по уговорима о финансијском лизингу, закупу и купопродаји.

По подацима добијеним од Агенције за привредне регистре, у Регистар финансијског лизинга је уписано укупно 20.216 активних уговора о финансијском лизингу путничких аутомобила, у којим је прималац лизинга привредни субјект. Од овог броја су примаоци лизина у 17.383 случајева привредна друштва, а у 2.833 случајева предузетници. У периоду 2005-2009 је у Регистар финансијског лизинга уписано укупно 28.270 уговора о финансијском лизингу путничких аутомобила, у којима је прималац лизинга привредни субјект.

На годишњем нивоу привредни субјекти набаве између 3.500 и 10.000 путничких аутомобила путем финансијског лизинга. Евидентан је пад набавке возила овим путем између 2005. и 2009. године (преко 60%), али је пад набавке путничких аутомобила на годишњем нивоу ипак мањи, обзиром да се набавка све чешће врши путем уговора о закупу. Такође, се може предпоставити да привредни субјекти на годишњем нивоу набаве најмање још 3.000 путничких возила путем уговора о купопродаји. То даје резултат да привреда на годишњем нивоу укупно набави око 10.000 нових путничких аутомобила, на које би требала да истакне фирму.

Ако се предпостави да укупан број путничких возила које користи привреда варира око 100.000, а да се натпис фирме на њима мора обновити бар на пет година, то значи да се на годишњем нивоу по овом основу мора обновити још 20.000 натписа.

Ако би се прихватила ова препорука и укинула обавеза истицања фирме на путничком аутомобилу, привредници би на годишњем нивоу могли да остваре уштеду од најмање 90.261.600,00 динара или око 1 милион евра.

ОБАВЕЗА ИСТИЦАЊА И ОБНАВЉАЊА НАТПИСА ФИРМЕ НА ПУТНИЧКОМ АУТОМОБИЛУ	
тарифа у дин.	252,18
време потребно да за поступање по обавези	4h
трошак појединачне процедуре (у дин)	1008,72
додатни трошкови (у дин.)	2.000
укупан трошак појединачне процедуре (у дин.)	3008,72
учесталост истицања фирме на годишњем нивоу (нова возила)	10.000
учесталост истицања фирме на годишњем нивоу (стара возила)	20.000
укупан трошак привреде на годишњем нивоу (у дин.)	90.261.600